

Franckesche Stiftungen zu Halle

**Počet z wjry a z včenj y náboženstwj Křesťanského /
neygasněgssjmu, a neymocněgssjmu, Řjmskému,
Vherskému, a Českému eč. Králi, Ferdynandowi: od ...**

[Ivančice], 1574

Saud a swédectwí některých pobožnych

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228962)

Separatur iudicia et Te-
pinnia 275

Saud a swē-
dectwý některých po-
božných, a wysoce wčenných
mužůw / o této Konfessy.

Předmlowa Docto-
ra Martina Luthera.

" pag. 19. lin. 1.

NEkoli Bratři ti kte-
říž w zemi České a Mo-
rawské bydleli / lépe a
wměleli Konfessy swau
wčenj a náboženstwí swého, tauto kniž-
kau wydali / nežli aby k něgakému za-
chwalení, mé chwalý a neb předmlu-
wy potřebowali : wssak poněwadž giž
od mnohých let, nenáwistným gme-
nem Píthartským neb Kacpřským
S ij. *legy.*

kau

sau ohýžďování / a za odtržení my
hlášení / widělo mi se zapotřebné ,
abych také svým svědectvím pokudž
mohu jim posloužil : acť však platili
co mě svědectví , zvláště v našich ,
ano y v všech pravého náboženství
milovníkům.

Neb co o mně
smýšleli Papeženy / pokolení již od
dávna zlé , a na mysl porušené , a
gakož di swatý Pawel , Zlomné ,
hříšné , a samodět zatracené / cobych
Johě tím překážel / gsme jim vřizo
ván , a oni mně.

Gá gisté pokudž sem Papežen-
cem byl / totiž velmi horlivým a
wraucým držitelem Římských usta-
nowen : neb tyto Papeženy kterj
nyni gsau , a proti nám píšl / w srdcy
takowj negsau / gakož sem gá byl /
ale zhořa studen / a což činj / neb z nena-
wisti , neb pro mrzký žst to dělaj :
kterjžby rovně též činili proti Papež-
stwu

stwu, kdyby wětšich vžitků a sláwy
 y nás se nadáli : Ale o sobě gá dím ;
 Ze pokudž sem Papežencem byl/ opra
 wdu a z toho srdce těchto Bratrů
 (genž Píkhartě skowau) nenáwiděl
 sem / z welikého horlení pro Boha a
 náboženství / a ne pro galy zysk, a neb
 z gale chwały žádosti. Dyrž, když
 mi se kdys náhodau tressilo přigiti k
 některým Kniham mistrá Jana Hu
 sa : a spatřil sem w nich / že tak mocně
 a přiležitě y w čistotě Pisma swatá se
 wedau / až sem se děšiti počal / pročby
 takowého a tak welikého muže, Papež
 s tjm Concilium spálili : ale hned
 zhrozyno se / zawřel sem knihu / obáva
 ge se / aby tu pod medem ged se nekryl /
 gimžby má sprostnost mohla nakaze
 na býti : tak sylně kralowalo we mně
 omámení a ssalba gména Papežské
 ho a Concilium. Ale když se libi
 lo tomu kterýž mne oddělil z života

S iij.

mac

matky mé / aby mi toho syna zatrace-
 nj zgewil/welmi mnohá rozměluwá-
 nj o tom sem činil s lidmi, kdež sem kte-
 rých dobrých mužůw dogiti mohl /
 bože se vždy / aby to světlo kteréž we
 mně bylo, temnostmi nebylo : tak sem
 nedowěřil sám sobě / pro dleauhost, sstí-
 rofost, a hlubokost Papežské welebnos-
 sti / o nž sem tehdaž pevně wěřil, že
 Duchem swatým se zprawuge, a blaue-
 diti nemůže. Až potom pomalu wjee
 a wjee sem se zmocňowal / když k mé-
 mu welmi lehčímu gich podrbowání
 a gako poharcowávání / Papežency
 gako negaké vfrutné zbaurené moře,
 (gakž dj swatý Jůdas) wymjtati / a
 kydati z sebe své nečistoty, gali se : tož
 teprw počal sem Papeže w podežření
 mjeti / a pomalu gjm pohrdati. Až
 potom, když geho vlastnj wartěři
 neb obhágce geg zgewowali / anobř
 wjee opauštěli swými knížkami přjls
 leh

lehkyými a marnými / wje sem počat
 geg (že on gest ta ohavnost stogjch
 na místě swatém) poznáwati. Tož
 tu začala se radost srdce mého : a ob-
 hlédage wsecky wúkol kterej Papež
 za kacyře odsaudil, a zhubil / za swaté
 mučedlníky Páně sem ge ohlássowal :
 zwláště pak kterýchž pobožné spisy , a
 wyznání wjry nagjeti sem mohl. D
 giných pak sem smýšlel / že nebo ka-
 cýřstwi na ně dowedeno není / nebo že
 z nemocy w něgaké poblauzení vpadli/
 což hodné bylo prominauti / kdyby Pa-
 peženy byli chtěli rady swatého Pa-
 wla vpostechnauti , řkacýho ; Bylli-
 by zachwácen člověk w něgakém pá-
 du / wy duchownj napravte takowé-
 ho w duchu tichosti : prohlédage kaž-
 dý sám k sobě / aby snad y ty nebyl po-
 kaussin. Ale oni duchem zlostným a
 Satanowým pogati / w mocy a pří-
 snosti panowali nad owceimi Krysto-
 S iij. w

wými (gafž Ezechyel mluwj/) čehož
ani posawad nepřestawaji.

Mezy pak těmi, na paměť přichá-
želi mi y tito Bratři, kteréž Píshartý
gmenugj/giž ne tak mně nepřigennj,
gako před tjm w mém Papežstwj.
Nadto pak, nalezl sem v nich geden
tento weliký diw/ w Cyrkwi Papežo-
wě téměř nespěchaný: totiž; Ze opu-
stiwšse lidská včenj/pokudž neywjc mo-
hau, přemysllugj w Zákoně Páně
dnem y nocj/a že sau w Písmijch wy-
včenj, y swědomj: gessio w Papežstwj
ti slawně tyeulowanj mistři, zhoła Pí-
sem zanedbáwali/gichžto tytuli se na-
dýmali / a mnozý z nich Bibli swatě
nikdy neviděli. Alčkoli když oměnj ga
zpytůw neměli/ netoliko Řeckého a He-
brejského, ale y Latinského/ nemohlo
bez toho býti / aby některj kusowé gim-
nesrozumitedlnj a temnj nezůstali. Ga-
kož přimich y tento nedostatek byl / že
když

když vgiiti chtěli nesnadnosti a smra-
 dům nečistých mocidel Soffistických a
 Mnisských / vzdalovali se y všech
 vměnj svobodných: k tomu také y pro-
 chudobu, z práce rukau svých se živí-
 ce. Ale nyní vycházejí mnohém oz-
 dobněgssí a způsobněgssí / ba řečebych
 y osvojceněgssí a zprávněgssí : podle
 čehož nadějí se, že všechněm pravým
 Křesťanům budou wděčni a milj. A
 z tohoť my přewelmi máme děkova-
 ti Bohu a Otci Pána našeho Je-
 zukrista / kterýž podle bohatství sláwy
 své, rozkázal aby z temnosti zastřevě-
 lo se to světlo slova jeho swatého /
 jimžby opět zkazyl w nás smrt, a o-
 swjtil život.

A mámeť se s nimi
 spolu těšiti a radovati / že kteříž sine
 od sebe dalece byli / pro stěnu podezře-
 losti mezy námi dělicj / kterauž zdáti
 sine se sobě býti Ráčjové : nyní po-
 wprwenj gj, učiněni sine sebe blizko /

S v.

a při

a přivedeni sme w jeden owčinec, pod
gednoho toho Pastýře a Biskupa
dussi nassich / kterýž gest chvály hod-
ný nawěky wěkůw. Amen.

Gestliže pak w této gegich Kon-
fessy, galy rozdíl mezy námi a gimi
se wkáže, s strany zewnitřních řádůw
a Ceremonij / neb s strany stawu swo-
bodného : rozpomeňme se / že nikdy to-
ho nebylo, aniž býti mohlo / aby wssu-
dy wewssech Zbořích gednostegni způ-
sobowé a pořádkowé zarowen zachowá-
wání byli. Neb toho nedopausště-
gi rozličnosti lidj, fragin, časůw rč.
Když toliko zdrawé věcnj gest wjry a
žiwota Krystowa ctnostného / dostie
gest. To žagisté neproměnné v wssech
má býti / gakož swatý Pawel často-
krát napominá, řka ; Prošym was /
abyšste gednostegně mluwili wssickni.
A opět; Abyšste gednomyslně gedně-
mi wsty oslawowali Boha, a Dc-
ce

ce Pána nasseho Geziſſe Kryſta.

Nebo aby manželſtwj bylo v nich po
dlé toho obyčee gaſo v nás taſ ſwobo
dné / nedopauſſtj toho gegich ſtaſ a
bēh. Doſtit geſt na tom / že žádně-
mu ſe nezhaguge / a wčj ſe, y wčrj, nebyti
žádněmu hřichem / bez wblíženi gedno-
ho každěho wjry a ſwědomj.

Protož zchwalugit, a poraučim
w Pánu tuto Konfeſſj Bratrſkau
wſſem dobrým lidem / w niž ſpatřj
gaſně, gaſ ſau neprávě až po
ſawád od Papežencůw
odſuzowáni a trápe
ni byli.

Cti hodněmu **Muži**
w Kryſtu, Pánu Beněſſowi
Baworyňſkému ič. y giným Bras-
tjím Waldenſkým w Ce-
chách / w Kryſtu neymis-
leſſjím.

Mi

Conferatur Conlati Hist. Lat.
FF 284 Bohem 3, 74. 189

Mžlost a pokog w Kr-
stu. Eti hodny Muži
Dane Benessi / Slysseti
sine / Mistr Filip, a gá,

Bratři tyto i wa od nás poslane / do-
sti pilně : Kteržž zase wám oznámí
nás saud a wmysl : Nám se we'mi li-
biže sau nám při wjře Swátosti pra-
wy smysl předložili / a slowa kteráž
mnau několikrát pohybowala / tak sau
mi wysvětlili / abych musyl powěd-
ti / že mi gest dosti učiněno.

A
w věci té nebo w tom smyslu nic ne-
widim, wčem bychom se dělili. Ač
pak my giných slow užíváme : da-
remně se někdo (gafož rjřagi) o slo-
wa hadruga / když se o wěc srownává.

Křest také že gest v nás naprawen,
welmi sine se zradowali : Nebo když
ty dvě Swátosti právě se drží / snadně
wsecky giné wěcy mohau se zachowa-

ti

ti: Gakož sami tito Bratři šije
wám to oznámj. Pročežto, nicť ne-
nj očemžbyšste měli pochybowati/ do-
kawádž tak wy s námi a my s wami
společně smyslíme/žet sprostnau nássi
lásku k wám fewsssem chceme wkazo-
wati. A gestliže při některé straně
něgaký nedostatek byľby/ (gakož ne-
wssickni Swatj w tomto žiwotě do-
konali gsau /) společně Křesťanskau
trpěliwosti snášseti se budeme.

Hogně dosti gest, když se Cýrkew
swatá obecna, w mje a w wěni sro-
wnává. Wstaweni a obyčegowé, sa-
ma potřeba nutj, aby byli rozdiľni.
Nebo tak wěj a pišši y sami Apostolě:
Tak y Křystus přikazuje odpaušstě-
ti Bratřim: když toľiko w Křystu
gsau, a wněar zůstawagi.

A my giste, pilně wkazujeme roz-
diľ wěni žiwota. Nebo wěni čini,
neb Křesťany, neb Kacpře: žiwot čini,
neb

neb swatě, neb hřissně. Bli, kárání
wypomínání bývají : ale wšak tak (ga-
fož swatý Pawel věj /) aby Bratři
prvé napomínání, a ne hned zamjta-
ni byli. Smě wěch, tito Bratři

wám oznámj. Mějte se dobře
w Křistu Gežíssi / a modlte se za nás /
gafož my se modlíme za wás.

Dán w třetí Neděli po Velikonocy
Léta 1 5 3 5.

Martin Luthere
Doktor.

Čti hodnému w Křy-
stu Kuži, Panu Benessowi /
y jiným Bratřím Wal-
denským w Čechách.

(Mis

Milost a pokog iť.

Dto mám, sľechetný muži, že Bratři twogi w tomto nasseni spoľu sľedání/we mnohých wěcech lépe sľnyšľ mŭg poznati, a genu wyrozuměli nežli privé/a mně se též zdá že sem wěcem wassim porozuměť celegi. Protož poněwadž srownání naše gest w předních artykulích věni Křestanského/společně se obaplně w Křystu swatou laskau/aniž proměnnost a rozdiľnost řádůw a Ceremonij má rozdělovati myslj nassich. Swatý Pawel často zmjnfu činj o Ceremonijch a řádých Zborůw / a pro gegich rozdiľnost a nesrownání / nedopaušľj Křestanům od sebe se děliti, neb laučiti / ačkoli swěť

swět o ně náramně weliké nesnáze či-
 nj, a boguge. Tužši zpráva, a
 přisněgšj Kázeň / kteráž se w Zbořich
 wassich wede / gisté mi se dobře libj :
 D by y wnassich drobet taužegi mo-
 hla wedena a držána býti. D mé při-
 chylnosti k wám toto smyslte: Ze to-
 ho přewelmi žádám / aby ti kterž pra-
 wdu Ewangelistškau milugj / a zwele-
 benj gměna Krystowa žadagj / spořeča-
 nau k sobě lásku měli / a spolu snažowa-
 li se wčenj swá k sláwě Krystowě obra-
 ceti / a sami se domácymi nenáwistmi
 a neswornostmi nekazyti / zvláště pro
 ty wěcy, pro kteréz bauriti, a proti sobě
 powstawati není potřebj. Měgte
 se dobře / a modlte se za mne, a za slá-
 wu Krystowu. Dan w Wis-
 temberce. Léta. 1535.

Filip Melanchton
 Et

*In der alten & neuen
Jüdischen*
Cti hodnému w Krystu
stu bratru / Janowi Augusto
wi, skowa Božjho kazateli, me-
zy Bratřimi w Litomyssli
mému milému.

Milost a pokoj w Krystu ři.

✠
Sadal mne, můg Jo-
hannes, tento Bratr wás
Bawřinec Litomysslský
za připsaní k tobě: a o wa-

ssi k nám přichýlnosti, dobrém a vpřj-
mém o nás smyslenj, y paměti na nás
při modlitbách wassich, nám wypra-
sowal. Že chož gá wám wsslechněm
welice děkugi / a žádám, abyssie wždy
předce za mne se modlili. Nebo tak zato
mám, že nedlauho hýdný tento žiwot
můg trwati bude. Žadostiw sem pak
aby Bůh wzal odsud dussí mau w po-
fogi: což s potěšenjm stañ se. Amen.

Dále napomjnam wás w Pánu /

I p.

ak y

D. 2. Oct. 1736. Carl Lito-
Bel. 291.

z Listu Martina Bu-
cera k Bratřím / Seta

1540.

†
Dáám, čím vás pán
Bůh ráčil obdariti / aby
nedopauštěl vám toho
potratiti / alebrž nás wa-
šim příkladem k témuž probuzowati.
Nebo gá se naděgi, že gste wy sami
toliko nyní w Křesťanstwí / gimžto s
včením čistým, také čistá, nepokrytá,
přihodná a spasitelná, nebědugies,
ale vžitečná kázeň dána gest. Mye
Pána prosíme / aby přewsslechtily ten
Králowstwí swého způsob, mezy wa-
mi utwřowal / a den odedne rozmno-
žowal. Konfessj wáši přeběh-
sem / a těšim se při vás swětku tako-
wému / takowé kázni / a takowé čistotě
včenj zc.

Z ij.

z Lb

z Listu Fabricia Ca
pitona k Bratřím, téhož
léta.

Newelmi nám wdě-
ná byla knížka, Konffessi
wiry a Cýrkwe wassi rád,
w sobě obsahující / nadniž sem gá nie
dokonalejšího nasseho wěku newiděl.
Nebo, s plným wiry wyznáním / a pra
wým Swátostí vžiwáním / kteréž se
na gistém a na skowjch Krysta Pá-
na založeném rozumu neb smyslu za-
kládá / také tak swatou kážen a bedli-
wau Pastýřskau péci pronáší. zc.

z Knih Bucerowých
gichž tytul gest: Pláni dwoge
proti Latomowi zc. w kapitole,
o Mocý Cýrkwe. Na
listu 159.

Len

En giste způsob wy-
borný gest / kterýž mezi
sebau drží Bratři (Pí-
hrté řečenj :) kterýž wyznání wjry
swé nedávno Králi Ferdynandowi
podané, Léta 1 5 3 5. vydali/s před-
mluvau Doktora Martina Luthera :
kterýž téměř sami we všem světě, s či-
stotau věcnj, také y moc Krystowy
zprávy a kážně mezi sebau zachowa-
li sau. V čemž abychom jim chvá-
lu dali/ a Pána kterýž to sám w nich
působí, slawili/sama ta věc nás k to-
mu nutí : ačkoli ti Bratři v některých
opak věcných, w potupě gsau.

Způsob pak kterýž w té věcy zachová-
wagi, tento gest; Kromě služebníkú
Slova a Swátostj, magj gestě wy-
braný počet Mužúw vážných a opa-
trných/w darjch Ducha předčjících /
kterýchž powinnost gest; Napomjna-

I ij.

ti

pag.
54.

ti a trestati Bratřij hřěšřich/ a též ro=
wnati sobě odporne/ y w nesnázech a
odpořich saud wynáseti.

Co se pak klátby neb wylučování z se=
be dotýče/té newypowidagi / lečby na
wšsecken Zbor ta pře wznessena prwé
byla/ a wšsech společným wvážením
wsauzena / tož gi wypowidagi skrze
předního swého Zboru zpráwce.

O takowých starších pišse y swa=
tý Ambrož/na Epistolu prwnj k Ty=
moteowi kap: 5. Gakož pak y He=
brenské skoly / potom y Křestanstěj
Zborowé/takowé starši sau mřiwali /
bez gegichžto rady nic nebýwalo w
Zbořich předsě hráno. Ale ten způ=
sob kterau nedbánlivosti potom zmi=
zel/toho newjm/ leč snad učitelům le=
nosti / aneb spjšse přychau , když sami
chťj za wžácné gmjni a wážení býti zč.

Zobssjrného listu **D**o-
 ktora **W**olffganga **M**usskula,
 w Bernenské obcy učitele / k Pol-
 ským Zborům psaneho, měs-
 ce Dnora, Léta páně
 1 5 5 6.

Všibal se k nám sem
 Bratři w Křistu milí,
 sličetný muž / a průcho-
 du y žrůstu prawdy Pá-
 ně weimi žádostivý / Pan Doktor
 Frantissek Lismanyn : z gehožto řeči
 neyprivé, potom y z listů mužůw pobo-
 žných k němu psaných / o práci snažné
 wassi, kterauž o obnowení Církevního
 náboženství wedete, s welikau radostí
 sme wyrozuměli. Požehnání Bůh
 a Dtec Pána nasseho Jezukřista /
 Duchem svým w těch pracech wás
 posylá / a šťastný gim průchod dey / a
 přived k slávě gměna svého, a k gisté
 Z iij. mu

mu wěrných spasení. Amen.

Přewelmi sine wděni, přiwotně
té diwné rady obmyslu Božjho / že
předkolikasy lety, Bratři kterých Wal-
denskými nazýwagi, z Čech wyppowě-
děné, k wám, neb aspoň k pomezým
králowstwí Polského, přestěhowati
gest ráčil: aby oni wassim Zborům
ku poznání y k rozšíření prawdy, po-
mocny byti mohli. Newstaupitot
gest to na srdce těm kterých ge z sebe
wytiskli / ano bezpochyby ani oni ta-
ké sami wtistěni, coby Bůh tím či-
niti ráčil, nerozuměli: ale ten kterých
maudré swěta tohoto w gegich wlast-
ních radách diwně zblazňuje a osle-
puge / tím způsobem počátkům obno-
wugy se v was Cýrkwe swaté, chťel
gest napomocy.

Welmit se nám gisté dobře ljbí /
že gste se snesli, a přiwolili neb obhbi-
li ten způsob wěni / kterých oni čistě,
pro

prostý, bez zmatečných záhrdlůw w
swých Zborích zachowáwagi.

A potom málo nje dje: Oblibu-
gi tu radu a snessenj Zborůw wassich,
že gste se s Waldenskými snesli. Nes-
bo naděgi mám / že méně různic a od-
porůw bude : a byt pak co takowého
wzniklo / snáze bude mocz býti vpo-
fogeno : Poněwadž napotom gisté
prawidlo wčeni, k kterémužbysste wssi-
ckni směřowali, mjeti budete.

A opět: Saudim že ste opatrně
wčinili / když ste oblihlili ten způsob wče-
ni / kterýž gest prostý, a ku Pismům
swatým se fformugjch.

Předmluva Pana
Dawla Bergeria / někdy Bi-
skupa Justynopolitanského we Wla-
ssich / k tomu y Legáta Papežské-
ho / kterauz učinil na Konfessi
Bratřtan / když gi zno
vou w latinském Hazyku
w Tubingu wy-
tisnauti
dal.

Wengerius k Ctenáři.

Wšým omyslem, a z
 které přčiny gá, tuto
 Waldenských neb Pif-
 hartůw (galk ge gme-
 nugi) náboženstwí Kře-
 stanského Konfessi, neb wyznání, ne
 mnohým posawád známe, wydal
 sem / za slušné mi se widj napřed o-
 tom oznámiti.

Když

Když gest mne Bůh předešlého
časů z Risse do Prus a do Litvy, ano
y do Polstky byl obrátil / zažhnul
mne žádostj tou/ abych mnohé rozlič-
ných národův Zbory spatřil. Po
tom mnoho a dlouho Polsko pro-
gžděge a prohlédage / náhodau tre-
ffil sem asy na čtyřiceti Zborův/ po-
dlé způsobu Waldenských Bratrj po-
stawených a zřízených : kterjž mne gi-
stě obvláštňj lybostj a weseljm na-
plnili. Nebo w nich čistj a gedno-
swornj swatého Ewangelium hlas
wzňj/ tak že ani při wčenj gegich / ani
při wčiteljch nic bludného, neb sobě od-
porného, netoliko naleztj/ ale nač ta-
kowého přinich ani pomyslitj sem mo-
hl. Řadowé při službách Páně pro-
stj, a čistj/ od Papežských těch powěr-
ných marnostj a kelyhrstwj netoliko
cypj/ ale tak wzďalenj/ že ani páchnu-
tj gahého, neb sľepěge gich tu nezustá-
wá

wa. Zpráva kážně vážná, bez oble-
wenj / z nž oprawa a obnowenj žiwo-
ta takowé owoce nese / že tu opravdo-
wý a prawý grunt hodného Křesťanské
ho pokánj, vzdálený od wšš licomě-
nosti seznati se může.

O tom kdýž sem Bratřim na-
šim we Wlašsch y w gíných náro-
dech bydlícím psal / též y nengasně-
šim Kněžatům některým Křšťým / y
gíným welikým mužům přstomen gsa-
to s mnohau radostí zvěstowal : ně-
kteří prawili / že o Waldenských žá-
dné wědomosti nemagj : Gínj, že se
přewelmi diwili, spatřil sem / odkudby
to Polákům na mysl přišlo / aby Wal-
denských Konfessi, a neb wyznánj
wry, přigali : obáwagje se žaně / aby
toho čistého a swatého Křystowa wěs-
nj, kterěz wnowě přigali, gegich zwlá-
štnostmi nenakazpli a nezprznili. Z té
tedy tak hodné přičiny / za welmi pil-
nau

nau a potřebnau wěc sem vsaudil /
 abych tu Waldenských Konfessi, kte-
 rž giž nesnadně se vptati bylo, zno-
 wu tisknauti a rozprostřiti dal: té gsa
 gisté naděje / že wšickni kterž k čist-
 šímu wčenj milost a chut magj / ne-
 toliko tu Konfessi, gaž gi spatřj,
 obližje, chwaliti budau / ale y Polá-
 kům a ginyj, že gsau gi do swých
 Zborůw přigali, za zlé mjeti nebu-
 dau: ano y Dce nebeského za to pro-
 syti / aby tak dobře začaté v nich Zbo-
 růw swatých obnovenj, zachowati /
 a z swé přeweliké dobroty rozmáha-
 ti, y den podni tomu hogněgi žehna-
 ti ráčil.

Nad swědeckyj pač Martina Lu-
 tera, důstogného a swatého muže / kte-
 rž těchto Waldenských Konfessi /
 a zpráwu Cýrkwe gegi zchwalil, a
 za prawau wyhláshl / widěto mi se y
 některých ginych znamenitých wce-
 ných

ných a pobožných mužův, saud a
svědectví o němž tuto položiti. Ga-
ko předkem; Filipa Melanctona,
Martina Bucera, a Wolffgan-
ga Muffkula: kterážto zdadj mi se
tauz Konfessi geštie wjee než Luther
chwaliti/ ačkoli y on wysoce gi zchvá-
lil.

Naposledy pak, ač dobře wjm,
kdo a co sem / totiž nad jiné se newy-
stavugi: ič. A wšak napomínám
wssech Zborů, w těchto čtyřidešti le-
tech w Krystu obnowených/ aby se ne
domníwali, by na tom dosti bylo / že
gsau powěrné bludy Papežské a jiné
ohawnosti z Zborů svých wywrhli /
ale aby nato přepilně a pečlivě my-
slili, a k tomu se přičinili. Gedno;
Abby při gednosworném, čistém a
wlastenském wčení Syna Božjho
Pána nasseho Gezukrysta, zachowá-
ni byli.

Dru-

Druhý: Aby zřízenau kázeň a
 wetchého žiwota mrtwenj, na tako=
 wé čisté wčenj wlastně přislussné, za=
 se aspoň někdy wwedli / a w Zbořich
 Páně wzděkali. W Tubingu
 prwnjho dne Srpna měsíce. Léta

I 5 5 7.

Čti hodným mužům,
 w wčenj a w pobožnostj znameni
 tým, Starším Církwě Českých
 Bratří / Ewangelium Křystowa, w
 Čechách, Morawě, a w Polssě
 učitelům / přátelům a bra=
 třím w Křistu mie
 lým,

Milost a pokoj skrze Křysta
 Spasitele našeho gediného.
 Ama

Svatý Duch w Kř-
 stianech to obě přikazuje;
 aby y prawda věcní ne-
 bestého celá a neporu-
 šená vstříhána a roz-
 šířována byla / y ti kteříž gednu wje-
 ru w Křsta wyznávají, se vši ticho-
 stí a dobrotivosti myslí, gedni druhé
 aby snášeli w lásce / gednotu ducha w
 svazku pokore vsylugie zachovati.
 Čemuž y Apóstol svatý Pawel Ty-
 motea včij / aby měl gistý příklad zdra-
 vých řečí / kterýmž se naučil od něho-
 v wjře a w lásce. A známé gest
 zvláštní ono plné Ducha swatého k
 Filipenským napomenutí / kteréž těm
 genž gednosworní, a gednostegným
 smyslem w Křstu spogeni sau, při-
 kazuje / aby také gednodušni byli, a
 gednostegnau lásku měli / ne svých
 věcí gedni každý toliko, ale také y to-
 ho což gest giných hledagie / a tak
 spo-

společnost téhož ducha, y tu čitelnost
kteráž na Krystu Gežíssi byla, každý
z nich na sobě profazuje, radost geho
aby naplnili.

Ginde také Galatské
před nebezpečstvím vystřhá/ pra-
wě gum, aby hleděli, gestliže mezy se-
bau rozdělení budau/ aby strže nemo-
le a různice gedni druhé kausšce a že-
rauce, sami také od giných zkažení ne-
byli.

Pročez y Eyn Bo-
žj (prohlédage na nesnáze a s sauže-
nj Cyrkwe poslednjch časůw / kteráž
wrchowatě na pobožné uvěsti měla s
částky dabloma y geho nástrogi we-
lifau nenáwistj prawdě se protivjčjch
wzteklost/ s částky nepokogných lidj leh-
komyšlnost a nestředmost/ kterjž podle
náchyllostj přirození swého, zastjra-
gice se prawdy swatým gménem / ča-
sto owěcy nepotřebné různice a nesná-
ze činj/ a tjm téhož těla audy, vfrutné-
nuu nepřjtelj téměř wydávagi) má-

W j.

lo

306
lo před swau smrti, žádostiwau mo-
dlitbu k Bohu Otci činj / aby věd-
nětí jeho w prawdě své posvětil / w
slovu totiž / a aby všickni gedno w
něm byli a žůstali / jako on a Otec ge-
dno gsau.

Tyto věci, cti hodnj mužj a Bra-
tři w Kristu milj / jakož gindy ča-
sto / tak owšem nyní, když obnowe-
ná Konfessj wásse nám gest podána
s křánjím (k němuž nám slauží časů při-
tomných žlost / a w nich Kristowy Cyr-
kwe smutný spůsob) rozvažugice / sr-
dečně Bohu děkujeme / že w posled-
ních dnech světa tohoto, mezy tako-
wými a tak mnohými wžeklostmi dá-
belskými / kterých křwe newinné prole-
wánjím, křmi, a chýrostmi křiwými,
wdusyti světlo swatého Ewangelium
wsyluge / on wšak duchem maudrosti,
spěj, a tichosti, gestě srdce některých
w Cyrkwi, k známosti a wyznáwání
prawdy wzbuzuge / ano y k swornosti
a pit

a pilnosti při ni naklonuge / aby ská-
wy geho a spaseni blžních hledagje /
království nebeské na zemi vzdělá-
wali. Známe též y w tom býti veliké
Boží dobrodiní / že již tolik let mezy
vámi také, vždy s vůl lid shromaždu-
ge / kterých mezy modlářským powěr-
ným náboženstvím, a rozličnými bluz-
dy světa/ za strážce věcí svého posta-
witi ráčil / a w každém takém pokogi
až posawád dobrotně chová.

A těšme se z takového wasseho a Cyr-
kwe wassj ducha / že chwalitebným
předkú wassich příkladem / o to se ney-
wjce staráte / abyšše w známosti Kry-
sta den odedne vždy wjce prospíwali /
a toho drahého pokladu slova, potom-
kům také a sausedům wassim, wěrně
dochowali.

Čili sme pozpra-
wenau Konfessj wassi / a saudime gi
w hlawních artykulích gedno býti s
Písny Prorockými a Apostolskými /

B ij.

ano

ano y s tjm včením kteréz w Cyrkwích
 zemj těchto se hlásá / na nž wssickni
 pobožnj, kterjž vprjímě saudi, a pokog
 y prawdu gafž sama w sobě gest milu
 gi, přestati mohau, a magj. Ačko-
 li pať w některých obyčejích / gako
 gmenowitě přistawu swobodném Rně-
 ži, a nemnohých giných, pro rozdiľný
 způsob wás s námi se nesrownáwate:
 w mluwenj obyčej takě někde zdá se bý-
 ti od nasseho rozdiľný: a wssak fdyž
 w včenj a při věcech podstatných s o-
 bau stran gest gednomyslnost / o ony-
 no hogowati, aniž chceme, aniž má-
 me. A aniž widjme přjčiny, proč
 bychom wás od towarýšstwj a společ-
 nosti Cyrkwj nassich, k nimž se vtj-
 káte/a s nimi wáši gednomyslnost wy-
 znáwate / wssetečně (galkžto některj s
 nimž sobě stepšřtře, čini /) odlučowa-
 ti měi: fdyž y láska, kteráž gest pra-
 wého Křesťanstwj důwod y přjklado-
 wé Preceptorů nassich, cti hodného ot-
 ce

ce pana Doktora Luthera, a Filipa
 Melanktona/nám welegi, gegich sau-
 du a střednosti w té stránce následo-
 wati/ kterjž prwé dávno sami také, sła-
 wným swědectwim Konffessi wássi,
 když neyprwé wábec wydána byla,
 proti utrhanj a pomlauwánj lidj zlo-
 stných, ozdobili: od kterěž widjme že
 toto wydánj gj, wnowě přehlédnuté, a
 poněkud y hoičilegi sepsané, w smyslu
 nebo w wěcech nic se nedělj. A gest gjž
 prwé tak zraněna, roztrhána, a mno-
 hými pohorssenjmi wnitř y zewnitř
 zmažána Církw/ tak že, by pro při-
 kázánj Božj nebylo/tedy pro dobré o-
 becné, k gednomyslnému a snažnému
 wespolek sobě pomáhánj a prácy/o za-
 chowánj a rozmnoženj čistšjho wčenj/
 státiby měli, wšickni ti, kterjž od ne-
 sšlechetnosti wfrutného křwe newinné
 proléwánj/ (což se nynj wěššj wfru-
 tnosti než kdy prwé při Křystowšch

B iij.

an

auděch působí) svědomí swá očistiti /
a jméno Křesťanské před Bohem y li-
dmi obdržeti chtějí.

Wzkładání rukau a řízení Služe-
bníkův kterých se w Zborích wassích dě-
je / pročby nemělo za tak pořádné dr-
žáno býti, jako to kterých se v nás půso-
bí, přičin toho newidíme. Poněwadž
každý Zbor kterých zdravé věcní Ewan-
gelium swatého rozhlássuje / a Swáto-
stí w zdravém smyslu vžívá / má moc
říditi Služebníky hodné / ano má y při-
kazani, o wstawení saudu zřízeného,
přednímžby zřussowání se dalo, a do-
tazowání na život y obcowání těch kte-
rých w věcech Církevních, věcním y
příkladem ctným jiným swjstiti mají.

Uníž co natom záleží, na kterém mje-
stě řízení se děje / toliko řdyž gest podle
Słowa Božího / ano y tím řadem kte-
rých narižen gest z společného swolení
těch, kterých moc powoláwati služebníků
Círke a potiwizowati swěřenau sobě
mají : aby se wšecky věci stussně a

Bez pohoršení w Cýrkwi dály.

91
Schwalugeme také y přisnost ká-
zně Cýrkwnj / kterauž příkladem prw-
nj Cýrkwe w zdrawém smyslu, nekla-
dauce ošpda swědomjm lidským, me-
zy sebau zachowáwate: poněwadž Sku-
žebnjch Cýrkwe z powinnosti wřadu
swěho / dotjratí musęgi na swědomj
těch, kterjž welikými a žgetnými hřě-
chy, pokoz mezy lidmi russj / a gině w-
rážęgi: aby k oprawdowěnnu pokání
obrácení byli: lid pak poslušně k Sku-
žebnjšum, w těch věcech kterěž se po-
dlé Ewangeliwm swatého děgi, powi-
nen gest se chowati.

Syn Boží sedě napravicy věčné-
ho Dce, a dary dáwage lidem / wý-
woda a nechtýššj ředitel swé Cýrke-
wnj zpráwy / djelo to kterěž w nás
začal Duchem swým dobrotiwě w-
twrd / abyšte w prawě známosti geho
spolu s námi rostili: a rač pod stjnem
prawice swé Cýrkew wššj pomocy lid-
stě

ste
ské zbatvenau/ proti vkladům a lstem
Dáblowým milostiwě ochrániti / a
swazkem společné lásky swého lidu wči-
tele, w gedno spogiti/ aby w něm ge-
dno byli a zůstawali/ činíce to, cožby ge-
mu libezného a lidem wžitečného bylo.
My, gakož sewsscehněmi kterž čistou
wčenj a swatau gednomyslnost miluji,
pokog, pokudž na nás gest, zachowati
žádáme: tak y wám wewsselutém pobo-
žném přátelstwí se zakazugeme, glauce
wám k tomu wždycky ochotně hotowti.
Mějte se dobře w Krystu. Dan
w Witemberce. viij dne měsíce B
nora. Léta 1 5 7 3.

Děkan, Starší s pomocníky,
a Písma swatého učiteli, w
Kolegi Witemberské,

3 Jan d.
Demetrowi swědectwí vydáno gest
odewssceh y od samé pravdy.

SOLI DEO GLORIA PER IE-
SVM CHRISTVM AMEN.

#

Halleluja!

Christus hat
sich mitten un-
sern Sünden ge-
hen; Er ist
und bleibet das
Licht unser
König; Er ver-
mag zu geloben,
Halleluja!